

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	აჭარის არ ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - სახაზინო სამსახური
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
	ორგანიზაციული ფორმა	
	დაფინანსების წყარო	
6	ანგარიშგების ტიპი	
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. 2. 3. 4. .....
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. 2. 3. 4. .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ების შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	

ხელმოწერა
ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა
უფლებამოსილი პირ(ები) (ასეთის
არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

2021 წელი

პერიოდი

აჭარის არ ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო

ორგანიზაცია

პროგრამული კოდი

მზევინარ შარაძე

შემსრულებელი

ხელმოწერა

ზურაბ ღომიძე

დირექტორი

ხელმოწერა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნამთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნამთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	S2	2,366,921.09	23,111,262.37
002	მიმდინარე ინვესტიციები	S2a	158,110.00	171,930.00
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დ	S2a	110,264,120.46	128,466,040.11
004	მატერიალური მარაგები	S3	8,334,383.03	9,042,286.68
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	S4	11,277,700.25	14,258,639.91
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		132,401,234.83	175,050,159.07
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	S5	294,596,747.70	281,385,685.99
008	ძირითადი აქტივები	S6	772,585,026.51	733,277,035.15
009	საინვესტიციო ქონება	S7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	S8	3,927,828.33	3,802,690.74
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	S9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	S10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	S11	1,677,277,603.56	1,663,062,894.71
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		2,748,387,206.10	2,681,528,306.59
015	სულ აქტივები		2,880,788,440.93	2,856,578,465.66
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღ	S12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	S12	3,278,075.26	3,763,892.74
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებე	S13a	6,762,937.08	2,014,335.44
019	გადასახდელი პროცენტი	S13a	53,480.85	67,820.51
020	მიმდინარე ანარიცხები	S13b	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	S13a	406,082.18	640,847.59
022	ვალდებულებები დეპოზიტებით	S13a	8,373.00	196.43
023	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალი	S13a	-	-
024	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		10,508,948.37	6,487,092.71
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
025	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღ	S12	-	-
026	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	S12	18,090,743.72	16,857,335.96
027	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებე	S10	-	-
028	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით გ	S9	-	-
029	გრძელვადიანი ანარიცხები	S13b	-	-
030	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებე	S13a	43,025.00	-
031	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		18,133,768.72	16,857,335.96
032	სულ ვალდებულებები		28,642,717.09	23,344,428.67
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
033	კაპიტალში შენატანები		-	-
034	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		2,852,145,723.84	2,833,234,036.99
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		2,852,145,723.84	2,833,234,036.99
036	დებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		2,880,788,440.93	2,856,578,465.66

ფინანსური შედეგების ანგარიშება							
სტრუქტის კოდი	დასხველება	შენიშვნა*	სამგარიშებო პერიოდის ბრუნვა	სამგარიშებო პერიოდის ბრუნვა	წენა სულ	სამგარიშებო პერიოდის ბრუნვა	წენა სულ
	შემოსყვაზები						
001	საგადასახადო შემოსყვაზები	\$14_*	273,404,147.64	-	273,404,147.64	237,232,668.25	
002	სოციალური შენიშვნები	\$14_*	-	-	-	-	
003	შემოსყვაზები სამსახურით კარგისამარტინი და საურვებით	\$14_*	6,888.98	25,048.01	31,936.99	36,200.06	
004	შემოსყვაზები პრეტენზით კარგისამარტინი	\$14_*	4,713,937.71	8,989,164.80	13,703,102.51	83,755,301.87	
005	შემოსყვაზები სამსახურით სხვადასავან ან არის კლასიფიცირებული	\$14_*	5,759,603.99	1,208,813.54	6,968,417.53	67,824,771.21	
006	შემოსყვაზები შილდ ტრანსფერითი კარგისამარტინი	\$14_*	(0.00)	-	(0.00)	291,463,032.89	
007	შემოსყვაზები გაცემითი იურიდიული კანონის აუქიმინის პარალელურან	\$15_*	2,722,792.38	2,806,812.37	5,529,604.75	9,583,720.48	
008	მიუბალით შემოსყვაზებას	\$15_ \$17_**	17,059,860.83	-	17,059,860.83	-	
009	საკონტაქტო შემოსყვაზები	\$15_*	3,601,841.60	-	3,601,841.60	5,208,100.31	
010	საჭირო ტრანსფერითი კოინოვნების/გაუფასურების შემოსყვაზები	\$16	-	-	-	-	
011	სხვადასატრანსფერი	\$18	3,765,795.67	38,034.75	3,803,830.42	529,227,472.28	
012	სულ ტრანსფერები	311,034,868.80	13,067,873.41	324,102,742.27	987,098,599.10		
	ხარჯები						
013	შრომის ანაზღაურება	\$17_*	37,459,545.27	1,324,673.00	38,484,218.27	37,690,134.46	
014	საკონტაქტო და მომსახურება	\$17_*	45,246,961.20	2,199,818.09	47,446,779.29	57,984,310.37	
015	გრანტები, გარუზუნებულებები, საფა ხარჯები და სუბსიდიები	\$17_ \$17_ \$17_*	165,923,885.28	9,331,813.84	175,155,699.12	101,052,415.67	
016	შილდ ტრანსფერებით ხარჯები	\$17_*	6,439,368.77	-	6,439,368.77	136,367,614.39	
017	ცვერა და მიმღებების სარგებლივო	\$17_*	13,348,693.52	410,056.74	13,758,750.26	18,808,179.30	
018	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	\$17_*	22,275,173.34	7,890.02	22,283,063.36	22,081,211.57	
019	პრეტენზითი კანატის კარგისამარტინი აუქიმინის პარალელურან	\$17_ \$17_**	-	-	-	-	
020	საკონტაქტო ნაღები ფინანსური ნაღები	\$17_*	666,252.80	-	666,252.80	715,359.22	
021	საკონტაქტო მიმღებების სარგებლივო	\$16	37,125.04	-	37,125.04	1,568,00	
022	სხვადასატრანსფერი	\$18	886,609.01	33,188.36	919,797.37	36,564,606.81	
023	სულ ხარჯები	291,983,614.23	13,207,440.05	305,191,054.28	411,265,399.79		
024	შემოსყვაზები (ჰუცილები)	19,051,254.57	(139,566.58)	18,911,687.99	575,833,199.31		

ଭୂର୍ବାଦୀ ସାମର୍ଶ୍ୟରେ ମାତ୍ରମନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥାଏ*

କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପ୍ରାଚ୍ୟ	ଧ୍ୟାନକ୍ଷେତ୍ର	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା * *	ସାମର୍ଶ୍ୟରେ ଅନୁଭବିତ କରାଯାଇଥାଏ		ଭୂର୍ବାଦୀ ସାମର୍ଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥାଏ	
			ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା
ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ ସାମର୍ଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥାଏ						
001	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ	N19	285,103,440	4,731,083	289,834,523	247,884,967
002	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		273,404,148	-	273,404,148	237,232,668
003	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
004	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	596,981	-	609,112
005	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		6,514,751	5,056	6,519,807	7,244,512
006	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		3,638,830	5,056	5,367,886	30,175
007	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		581,322	1,093,515	1,674,517	5,398,004
008	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	5,425	9,475	9,483
009	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		4,597,794	3,026,376	7,624,169	2,338,955
010	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	719	154
011	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		248,943,866	4,224,427	253,168,293	213,572,271
012	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		37,164,544	1,324,673	38,489,217	37,007,477
013	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		46,398,967	2,132,748	48,531,715	57,748,142
014	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		116,190,914	-	116,190,914	62,859,584
015	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		22,286,242	7,880	22,294,132	17,823,724
016	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		681,711	-	681,711	7,302
017	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		26,221,488	759,117	26,980,605	37,417,985
018	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ	N20	36,159,574	506,656	36,666,230	34,312,697
019	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		75,659,514	311,245	75,970,759	74,815,262
020	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	200,619	5,236	-
021	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	205,855	570,235
022	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	15,043
023	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
024	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
025	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	11,022,342	4,591,492
026	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
027	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	585,278
028	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
029	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
030	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
031	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
032	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
033	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
034	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		(53,601,733)	(316,481)	(53,918,214)	(44,612,917)
ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ						
035	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
036	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
037	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
038	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
039	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
040	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
041	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
042	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
043	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
044	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
045	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ କରାଯାଇଥାଏ		-	-	-	-
046	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
047	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		(3,504,325)	(2,505,849)	(20,756,309)	(12,806,070)
048	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		(20,946,484)	190,175	1,431,153	23,102,378
049	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		21,671,225	-	3,504,325	2,505,849
050	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		21,671,225	1,417,228	23,088,453	34,477,295
051	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	13,925	-	11,167
052	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
053	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-
054	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		724,741	1,640,610	2,365,351	21,671,225
055	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		724,741	1,607,403	2,332,144	21,671,225
056	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	33,208	33,208	-
057	ଶ୍ରୀନିଷ୍ଠା ଭୂର୍ବାଦୀ		-	-	-	-

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშება					
სტრუქტურული ნის კოდი	დასახლება	ნიშვნები	კაპიტალში	გაუნარილებელი ნატექტი/დეფიციტი	საანგარიშებო პერიოდი
001	საწყისი ნაშთი	-	-	1,495,320,271.71	8,621,923.14
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	263,582,936.76	40,235.00
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	1,065,929,600.10	(260,929.72)
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	2,824,832,808.57	8,401,228.42
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება					
005	დამზღვენილების შენატანები	-	-	-	-
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი	-	-	19,051,253.43	(139,566.58)
007	მესაკუთრებისათვის გასანწილებელი თანხები	-	-	-	18,911,686.85
008	საბოლოო ნაშთი	-	-	2,843,884,062.00	8,261,661.84
წინა საანგარიშებო პერიოდი					

სტრუქტურული ნის კოდი	დასახლება	ნიშვნები	კაპიტალში	გაუნარილებელი ნატექტი/დეფიციტი	საული წმინდა აქტივები/კაპიტალი
001	საწყისი ნაშთი	-	-	918,933,868.07	9,175,127.47
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	-	-
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	918,933,868.07	9,175,127.47
005	დამზღვენილების შენატანები	-	-	576,386,403.64	(553,204.33)
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი	-	-	576,386,403.64	(553,204.33)
007	მესაკუთრებისათვის გასანწილებელი თანხები	-	-	-	575,833,199.31
008	საბოლოო ნაშთი	-	-	1,495,320,271.71	8,621,923.14
წინა საანგარიშებო პერიოდი					

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშება						სამართლის მიერობის შემთხვევაში მიმღები მიმღები
სტრიქონის კოდი	დასახულება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		290,000,000.00	290,000,000.00	273,404,147.64	94%
002	გრანტები		-	-	-	0%
003	სხვა შემოსავლები		13,937,200.00	13,937,200.00	11,699,292.14	84%
004	არაფინანსური აქტივების კლება		89,000,000.00	89,000,000.00	22,251,489.53	25%
005	ჰინანსური აქტივების კლება		21,284,650.00	21,284,650.00	6,910.00	0%
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	0%
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		414,221,850.00	414,221,850.00	307,361,839.31	74%
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		38,412,315.00	37,656,548.00	37,164,543.93	99%
009	საქონლი და მომსახურება		47,132,012.00	51,453,971.00	46,398,967.08	90%
010	პროცენტი		752,024.00	752,024.00	681,710.61	91%
011	სუბსიდიები		13,897,092.00	11,904,670.00	8,354,216.78	70%
012	გრანტები		134,267,980.00	142,570,088.00	107,836,697.61	76%
013	სოციალური დახმარება		17,757,265.00	22,525,075.00	22,286,242.03	99%
014	სხვა ხარჯები		39,816,481.00	32,950,714.00	26,221,487.79	80%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		118,396,189.00	110,618,268.00	75,860,132.93	69%
016	ჰინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	0%
017	ვალდებულებების კლება		3,790,492.00	3,790,492.00	3,504,324.52	92%
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		414,221,850.00	414,221,850.00	328,308,323.28	79%
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	724,740.88	0%

შენიშვნა N1 სალონტყვაზე პოლიტიკური და სხვა განმიღებით შენიშვნები	
1	ინტერესებისა და სტანდარტების სტანდარტით, რას უსაბოლად მოშენდება ფანქსიური არასამუშაო მომსახურება; ასევე, სტანდარტების და ინტერესების სტანდარტების სტანდარტები, რომელიც გათვალისწინება კურ მოხუა ფანქსიური არასამუშაო მომსახურების მომსახურების ფანქსიურის დროს; ასევე, მეგალობრივი გარემოების გარემოების მოწევები
2	მიზანთაღი სალონტყვაში პოლიტიკური და უწერილობები
3	სალონტყვა პოლიტიკური ცვლილებების აღწერილობები, რომელიც ასეთი სალონტყვა პოლიტიკური რესურსის მცუდოვანი გამოყენების სიხით; ასევე, წინა სამგარიშებით პერიოდის შესაძლოს დაუჭირობათ ანდაზური მომაცემები
4	წინა პერიოდის არატოთ შეცდების აღწერილობა, რომელიც გასწორდა რესურსების გამოყენების მიზანების შეცდება; ასევე, წინა სამგარიშებით ურთიერთ ტესადის ინფორმირებულობა და ასევე, გამოყენების მიზანები
5	წინა პერიოდშის არატოთ შეცდების აღწერილობა, რომელიც გასწორდა პერიოდის მიზანების შეცდება, ასევე, გამოყენების მიზანების შეცდება, რომელიც გასწორდა მიზანების შეცდება
6	არატოთ არამაგრეტილობრივი მიღების შესახებ დეტალური დეტალებით, ფანქსიური მოხუას მიზანების წინამდებარების შესახებ, ასევე, მოხუას მიზანების წინამდებარების შესახებ

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-0000			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	1,945,543.59	8,088,452.78
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები	338,140.91	6,671,224.85
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	1,607,402.68	1,417,227.93
070	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-1100	-	-
090	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში * 1- 11-2100	388,169.83	15,008,884.69
100	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-1000	2,333,713.42	23,097,337.47
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
110	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	33,207.67	13,924.90
120	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში * 1-11-1200	-	-
130	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში * 1-11- 2420	-	-
	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	33,207.67	13,924.90
ფულადი სახსრების ექვივალენტები			
140	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრეზზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
150	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრეზზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
160	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრეზზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
170	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრეზზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
180	სულ ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
190	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	2,366,921.09	23,111,262.37

სტრიქონის კადა	დასახლება	შენიშვნა N23 მიზანით იღებულიერი და მოკლეობული დოკუმენტები და გავლინებები				წლის სამუშაოების შემთხვევა		
		მოძღვანი სპასაბონი დოკუმენტები	პარტულირებული გაცემის მიზანის სამართლების მოძღვანი სპასაბონი დოკუმენტები	სპასაბონი დოკუმენტები	მოძღვანი სპასაბონი დოკუმენტები			
მიზანით იღებული დოკუმენტები								
010	მოცემულის სახელი	158,110.00	-	158,110.00	-	171,930.00	-	171,930.00
020	ანგარიშის მიზანის სამართლების მიზანი 1-12-2000	-	-	-	-	-	-	-
030	მოცემული იმურანის მიზანის მიზანი 1-12-3000	-	-	-	-	-	-	-
040	მართვის დამატებითი მიზანის მიზანი 1-12-4	-	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიზანის მიზანი 1-12-9000	-	-	-	-	-	-	-
060	მოცემული მიზანით იღებული დოკუმენტები	158,110.00	-	158,110.00	-	171,930.00	-	171,930.00
მოკლეობული დოკუმენტები და გავლინებები და მოცემული მიზანით იღებული დოკუმენტები								
070	სახელმწიფო ორგანიზაციის და ფინანსურული მისამართი (შემცირებული დოკუმენტი)	-	-	-	-	-	-	-
080	აკციას დამტკიცებული მისამართი თარიღი * 1-13-2000	105,151.27	-	105,151.27	-	114,158.61	-	114,158.61
090	სამუშაოს დასამასახური 1-13-2100	3,515.86	-	3,515.86	-	340.43	-	340.43
100	მოცემის დასამასახური 1-13-2200	12,625.63	-	12,625.63	-	12,625.63	-	12,625.63
110	მოცემის დასამასახური 1-13-2300	11,948.74	-	11,948.74	-	9,451.38	-	9,451.38
120	დღი 1-13-2400	77,057.04	-	77,057.04	-	91,637.17	-	91,637.17
130	მართვის დამატებითი მიზანი 1-13-2500	-	-	-	-	-	-	-
140	მართვის დამატებითი მიზანი 1-13-2600	-	-	-	-	-	-	-
150	სხვა მიზანის მიზანი 1-13-2700	4.00	-	4.00	-	104.00	-	104.00
160	მართვის დამატებითი მიზანის დოკუმენტები და გავლინებები სამართლის მიზანი 1-13-3000	332.02	-	332.02	-	8.00	-	8.00
170	მართვის დამატებითი დოკუმენტები და გავლინებები და მოცემული მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-4000	83,228,896.27	-	83,228,896.27	-	85,655,853.83	-	85,655,853.83
180	მისამართის და მოცემული მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-5000	140,000.00	-	140,000.00	-	-	-	-
190	მართვის დამატებითი დოკუმენტები და გავლინებები მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-6000	970,594.03	-	970,594.03	-	773,668.88	-	773,668.88
200	მართვის დამატებითი მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები და მოცემული მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-7000	85,618.86	-	85,618.86	-	73,408.57	-	73,408.57
210	მართვის დამატებითი მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-8000	24,916,125.30	-	24,916,125.30	-	36,748,461.00	-	36,748,461.00
220	სხვა მართვის დამატებითი მიზანის მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-9000	817,402.71	-	817,402.71	-	5,100,481.22	-	5,100,481.22
230	ა. მ. მოცემული მიზანის მიზანით ფინანსურული მისამართის მიზანით იღებული დოკუმენტები და გავლინებები 1-13-9500	4,359.00	-	4,359.00	-	4,359.00	-	4,359.00
240	მუნიციპალიტეტის (მიზანის) ფინანსურული დოკუმენტები და გავლინებები და მოცემული მიზანით იღებული დოკუმენტები 1-13-9500	110,264,120.46	-	110,264,120.46	-	128,466,040.11	-	128,466,040.11

სტრუქტურის კვლე	დასახლება	მოვალეობის სპეციალისტი და დასაღიზებები		
		სასამართლოში მონიტორინგის ჩართვა	კლიენტი	სასამართლოში მონიტორინგის სამართლის ჩართვა
ზოგადი ინფრასტრუქტური				
010	საჯაროდან სასტერი	171,930.00	-	13,820.00
020	აწილის მისამართი სასტერი	-	-	-
030	თელეკომუნიკაციების მისამართი თანამდებობის მისამართი სასტერი	-	-	-
040	მიკოლექსის (მისამართი) მასაზო ასოციაცია, გარეა ასოციაცია	-	-	-
050	სახა მასაზოს ინფრასტრუქტური	-	-	-
060	სახა მასაზო ინფრასტრუქტური	171,930.00	-	13,820.00
მოვალეობის (მისამართი) დასაღიზებები და მომზადებები				
070	სახაზო ინფრასტრუქტურის დასაღიზებები და მომზადებები (მისამართი) დოკუმენტით დასაღიზებები და მომზადებები	-	330,211,089.42	330,211,089.42
080	მიკოლექსის (მისამართი) სასტერისთვის დოკუმენტით დასაღიზებები და მომზადებები	114,158.61	118,683.99	127,691.33
100	სახაზო ინფრასტრუქტურის დასაღიზებები და მომზადებები	-	3,175.43	-
110	სახაზო ინფრასტრუქტურის დასაღიზებები და მომზადებები	9,451.38	47,682.55	45,186.19
120	სახა დასახურის დასაღიზებები და მომზადებები	91,637.17	67,825.01	82,405.14
130	სახაზო დასახურის დასაღიზებები და მომზადებები	-	-	-
140	ინსტრუქტურის დასახურის დასაღიზებები და მომზადებები	-	-	-
150	სახა კავშირის დასახურის დასაღიზებები და მომზადებები	104.00	-	100.00
160	სახაზო დასახურის (მისამართი) დოკუმენტით დასაღიზებები სასტერისთვის სტერის 13-3000	8.00	324.02	-
170	სახაზო დასახურის (მისამართი) დოკუმენტით დასაღიზებები და მომზადებები	85,655,853.83	7,576,762.18	10,003,719.74
180	სახაზო დასახურის (მისამართი) დოკუმენტით დასაღიზებები და მომზადებები	-	1,584,849.00	1,444,849.00
190	სახაზო დასახურის და მომზადებების დასაღიზებების მოვალეობასთან მისამართის (მისამართი) ინფრასტრუქტურის დასაღიზებები და მომზადებები	773,668.88	4,839,014.00	4,642,089.05
200	მიკოლექსის (მისამართი) სასტერისთვის დოკუმენტით დასაღიზებები და მომზადებების მისამართის 1-13-7000	73,408.57	1,758,716.80	1,746,506.51
210	მიკოლექსის (მისამართი) მასაზოს ასოციაციის მისამართის 1-13-8000 დასახურის დასახურის დასაღიზებები	36,748,461.00	12,586,064.80	24,418,400.50
220	სახა მასაზოს ინფრასტრუქტურის (მისამართი) მასაზო მასაზოს ასოციაციის დასახურის დასახურის დასაღიზებები 1-13-9500	5,100,481.21	22,472,340.59	26,755,419.10
230	ს. მ. მასაზოს ინფრასტრუქტურის (მისამართი) მასაზო მასაზოს ასოციაციის დასახურის დასახურის დასაღიზებები 1-13-9500	4,359.00	-	4,359.00
240	სახა მასაზო ინფრასტრუქტურის (მისამართი) მასაზო მასაზოს ასოციაციის დასახურის დასაღიზებები	138,466,041.11	381,147,845.00	390,340,764.55

შენიშვნა N2ა მიზანმიზურ ინგუსტიციით და მოლუკურით დღისურული და დამატებულებით		აკუმულირებულ დაფინანსებული სამართლებულო მომართებების პრინციპები					
სტრუქტურის კადი	დასახლება	საპრანიტოდ მდგრადი საწილის წილი	დაუკავშირდება საწილის წილი	დაუკავშირდება უძრავი მოსახლეების წარმართების და მიზანმიზურ და დამატებულებით	არტიკულარული დაფინანსებული სამართლებულო მომართებების პრინციპები	საკურანტოდ მდგრადი საწილი	
მიზანმიზურ ინგუსტიცია							
010	მიკოგეოდინ საქართველო	-	-	-	-	-	-
020	არტიკულარული საქართველოს მიზანმიზურ წარმართების და დამატებულებით	-	-	-	-	-	-
030	იუდაისტრიული ინგუსტიცია მისამართის მიზანმიზურ წარმართების და დამატებულებით	-	-	-	-	-	-
040	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) აუტომატიზაციის მდგრავი გარემო აუტომატიზაცია	-	-	-	-	-	-
050	სხვა ჩივილისა და ინგუსტიცია	-	-	-	-	-	-
060	სურათებით ინგუსტიცია	-	-	-	-	-	-
მიზანმიზური დაფინანსების მიმღებელები და მიზანმიზური და მიზანმიზური დაფინანსების მიმღებელები							
070	სახელმწიფო რესურსთა და დაფინანსების მიმღებელები (მისამართი)	-	-	-	-	-	-
080	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) საკულტო მიმღებელები დოკუმენტურული დაფინანსები	-	-	-	-	-	-
090	სახელმწიფო დაფინანსების მიმღებელები	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო გადამასხვილებელი	-	-	-	-	-	-
110	სახელმწიფო გადამასხვილებელი	-	-	-	-	-	-
120	დეპ.	-	-	-	-	-	-
130	სამართლებული გადამასხვილებელი	-	-	-	-	-	-
140	ინდივიდუალური გადამასხვილებელი	-	-	-	-	-	-
150	სხვა გადამასხვილებელი	-	-	-	-	-	-
160	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) დოკუმენტურული დაფინანსებების სამეცნიერო სტანდარტი 13-3000	-	-	-	-	-	-
170	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) დოკუმენტურული დაფინანსებების დამატებულებით და აუტომატიზაცია 1-13-4000	-	-	-	-	-	-
180	მიკოგეოდინ დოკუმენტურული 1-13-5000	-	-	-	-	-	-
190	სისტემური და მიზანმიზური გადამასხვილების დაფინანსების მიმღებელები 1-13-6000	-	-	-	-	-	-
200	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) ხარისხის თანამდებობის მიმღებელებისა და აუტომატიზაციის მეურნეობის მიმღებელები 1-13-7000	-	-	-	-	-	-
210	მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) მიმღებელების არა აუტომატური აუტოგენეზის აღმოჩენის სამართლები 1-13-8000	-	-	-	-	-	-
220	სხვა მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) ხარისხის თანამდებობის მიმღებელები 1-13-9000	-	-	-	-	-	-
230	მ. მ. მიკოგეოდინ (მიკოგეოდინ) აუტომატიზაციის მიმღებელები აუტომატური გადამასხვილების და აუტომატიზაცია 1-13-9500	-	-	-	-	-	-
240	სურათებით ინგუსტიცია	-	-	-	-	-	-

අංශ භාවිතයේදී	ඖෂධාරුවෙන්	සංඛ්‍යාතිතයේදී තුළ	සංඛ්‍යාතිතයේදී නොවා ඇත්තා සිටා පිළිගැනීම්
1-13-1220	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම, මින්නේන්දෝ ජාතිකියා නොවා (අං. 1240)	-	-
1-13-1230	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම, බඳුනුවා මෙහෙයුම් (සුප්‍රමාත්‍රා) නැතින් නොවා (අං. 1230)	1,388,045.51	1,016,441.2
1-13-1240	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම, බඳුනුවා මෙහෙයුම් (ප්‍රධාන ප්‍රංශයා) නැතින් නොවා (අං. 1240)	712.00	754.0
1-13-1250	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම, බඳුනුවා මෙහෙයුම් (ව්‍යුත්ත් ප්‍රංශයා) නැතින් නොවා (අං. 1250)	-	-
1-13-1260	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම, මින්නේන්දෝ ප්‍රංශයා නැතින් නොවා (අං. 1260)	32,494.00	13,171.0
1-13-1270	බඳුනුවා මෙහෙයුම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම (අං. 1260, 1270, 1292)	-	-
ප්‍රධාන නැතින් මැඩ්‍යම් නොවා ඇත්තා විවෘතයා පිළිගියා ඇත්තා දෙපාර්තමේන්තු දුන් ප්‍රංශයා නොවා ඇත්තා නැතින් මැඩ්‍යම (ව්‍යුත්ත් ප්‍රංශයා) නැතින් නොවා (අං. 11-13-1000)		1,421,251.51	1,030,366.2

სააღრიცხვო პოლიტიკები

କ) ମୋଦିଲନ୍ତରେ ଡାକ୍‌ପତ୍ରରୁଥିବା ଗଣିତାଶ୍ଵରରୂପା କାନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରିଆର୍କିଟ ପ୍ରେରିତରେ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କାନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରିଆର୍କିଟ ପ୍ରେରିତରେ ଏବଂ କାନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରିଆର୍କିଟ ପ୍ରେରିତରେ

N3 მატერიალური მარაგები

卷之三

შენიშვნა N4 სხვა მოკლეფალთან (მიმღებისას) აუტოვეზი*		საპარარიზებელი შერიცხდის საშუალო ნაშთი	წინა საპარარიზებელი შერიცხდის საშუალო ნაშთი
სტრუქტურის გადა	დასახულებება*		
010	წინასწარი გადახულები 1-15-1000	6,354,301..92	6,995,921,14
020	წინასწარი გადახულები სასწოლე 1-15-1100	32,363,31	450,908,22
030	წინასწარი გადახულები მომსახურება 1-15-1100	529,258,65	48,589,95
040	წინასწარი გადახულები კრატონანისაური აუსკუბელისათვის 1-15-1200	4,411,973,96	5,783,079,97
050	მოკლეფალთან (მიმღებისას) სასულადო მოთხოვნები არაფინანსური აპროცესის გადახულებით 1-15-2000	1,380,706,00	713,343,00
060	გარეურული ინჟინერული მისამართი ატოზებით მოყვაფადანი (მიმღებისას) მოთხოვნები 1-15-3000	4,646,573,33	6,985,893,77
070	მოკლეფალთან (მიმღებისას) სასულადო მოთხოვნები არაფინანსური ლარაციანთან დაკავშირდით 1-15-4000	-	-
080	მოკლეფალთან (მიმღებისას) სასულადო მოთხოვნები არაფინანსური აპროცესის თანაკლით 1-15-5000	276,825,00	276,825,00
090	სულ	11,277,700,25	14,258,639,91

* ასახულია 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები
სააჭირებელ პილოტიები:

შენიშვნა № 5 გრძელებული ფინანსური კრიზეზი

სტრუქტორი ს კოდი	დასახლება	მთლიანი ნაშთი	კალებული გაფლენურებების ზარალი/საცენტო მოთხოვნის ანარეცხი	წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
					აკუმულირებული გაფლენურებების ზარალი/საცენტო მოთხოვნის ანარეცხი
010	გრძელებული ფინანსური აზიაზები 1-21-0000	294,596,747.70	-	294,596,747.70	281,385,685.99
020	კრატიტური და სესმიტი (საბოლოო დავალების თარიღის მდგრადი დარჩენლის ერთ წელზე მეტი) 1-21-1000	-	-	-	-
030	ინვესტიციები წილობრივი ინსტრუქტურული 1-21-2000	276,910,461.88	-	276,910,461.88	281,351,135.99
040	სხვა გრძელებული ფინანსური ყურადღები 1-21-3000	34,550.00	-	34,550.00	34,550.00
050	სხვა გრძელებული დარჩენლი დავალებული 1-21-4000 დაანალიზებული მოთხოვნები 1-21-4000	17,651,735.82	-	17,651,735.82	-
სტრუქტორი ს კოდი	დასახლება	სულ	სუსტები (დაფლობის თარიღის მდგრადი დარჩენლის ერთ დანართის მდგრადი დარჩენლი)	ინკუსტიციები წილობრივი ინსტრუქტურული აზიაზები	სხვა გრძელებული დარჩენლი დებიტორული დავალების აზიაზები
					სხვა გრძელებული დარჩენლი აზიაზები
010	წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	281,385,685.99	-	281,351,135.99	34,550.00
020	ზრდა	20,603,940.21	-	2,952,204.39	17,651,735.82
030	მშენებელის სხვაგარით რეგულარუალის მიზანისას (მიმდინარე)	-	-	-	-
040	ინვესტიციები ასევე მაცხოველი	-	-	-	-
050	სხვა *	3,611,293.39	-	3,611,293.39	-
060	კლება	8,256,993.50	-	8,256,993.50	-
070	სასახლი	-	-	-	-
080	მშენებელის სხვაგარით რეგულარუალის მიზანისას (მიმდინარე)	-	-	-	-
090	ინვესტიციები ასევე მაცხოველი	-	-	-	-
100	სხვა *	6,200,875.39	-	6,200,875.39	-
110	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	294,596,747.70	-	276,910,461.88	34,550.00
აკუმულირებული გაფლენურების ზარალი/საცენტო				-	17,651,735.82
მოხსენენის ანირიგი				-	-
120	წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
130	ზრდა	-	-	-	-
140	რეგულარუალი მიზანისას (მიმდინარე)	-	-	-	-
150	კლება	-	-	-	-
160	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება				275,486,149.88	34,550.00
170	წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	281,385,685.99	-	281,351,135.99	34,550.00
180	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	294,596,747.70	-	276,910,461.88	34,550.00
სტრუქტორი ს კოდი	დასახლება	საანგარიშებო პერიოდი დავალების ფონზე	წინა საანგარიშებო პერიოდი დავალების ფონზე	წინა საანგარიშებო პერიოდი დავალების ფონზე	
				წინა საანგარიშებო პერიოდი დავალების ფონზე	
010	გრძელებული დარჩენლი დავალების ფონზე	-	-	-	-
020	სულ მოხალისი ინკლინაცია ფინანსური დავალების ფონზე	-	-	-	-
030	წინა საანგარიშებო პერიოდის მიზანისას (მიმდინარე)	-	-	-	-
040	გამომუშავებული ფინანსური შემთხვევასთან დაკავშირდებით	-	-	-	-

ပြည်ထဲမှာ အကျဉ်းချုပ်မှု

ପାଇସାର୍ଥକା		ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା		ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା		ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା		ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା	
010	ସର୍ବତ୍ରୁ-ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା 1-2-1000 ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1100	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା *	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା 68900	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା *	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା	ଦେଶୀୟ ପାଇସାର୍ଥକା
020	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1200 ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1300	95,338,504.91	9,149,567.44	37,000	-	746,188,937.47	706,729,072.91	-	706,729,072.91
030	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1400 ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1500	3,595,00	1,169,455.93	-	3,595,00	-	-	-	3,595,00
040	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1600	949,524,504.07	7,389,094.51	-	93,599,676.42	-	-	-	93,599,676.42
050	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1700	-	-	-	299,184,112.43	261,164,443.94	-	-	261,164,443.94
060	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-1800	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ସର୍ବତ୍ରୁ-ବ୍ୟାଙ୍ଗିକ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2000	36,568,196.90	-	-	36,568,196.90	35,197,957.55	-	-	35,197,957.55
080	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2100	50,283,981.11	3,951,641.49	25,535.20	26,535.82	26,535.82	-	-	26,535.82
090	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2200	21,330,671.04	21,330,633.54	21,330,80	7,997,411.84	-	-	-	7,997,411.84
100	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2300	2,688,497.95	4,946,07.72	18,607,07.72	18,504,489.86	-	-	-	18,504,489.86
110	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2400	3,040,268.99	426,638.98	2,881,00	2,610,749.01	2,688,313.48	-	-	2,688,313.48
120	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2500	18,260,402.08	2,26,858.97	1,215,00	15,996,328.11	15,816,176.38	-	-	15,816,176.38
130	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2600	-	-	-	-	-	-	-	-
140	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2700	-	-	-	-	-	-	-	-
150	ନିର୍ମାଣ ପାଇସାର୍ଥକା 1-22-2800	46,075.54	1,958.54	-	44,10,10.22	46,075.54	-	-	46,075.54
		706,729,072.91	12,010,867.75	7,556,270.00	777,052,655.61	722,727,772.55	-	-	722,727,772.55

No	Name	Address	Area	Population		Health Services		Education		Economy		Infrastructure		Social Services			
				Males	Females	Health Centres	Hospitals	Schools	Universities	Employment	Businesses	Water Supply	Drainage	Electricity	Gas	Post Offices	Police Stations
010	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ * ສະພາບເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ່າຍຕຸລະເວລາຍ	ສະພາບເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ່າຍຕຸລະເວລາຍ ແຂວງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ	ຫຼວງຈຳກັງທຶນ	10,000	10,000	1	1	1	0	1,000	100	100%	100%	100%	100%	1	1
020	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຄະນະເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເຖິງບໍລິຫານ	ສະພາບເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ແຂວງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ	ຫຼວງຈຳກັງທຶນ	23,000	23,000	1	1	1	0	1,000	100	100%	100%	100%	100%	1	1
030	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສັງຄະນະນະຄອນ ໄກສົງລັບອົງ	ສັງຄະນະນະຄອນ ໄກສົງລັບອົງ ແຂວງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ	ນະຄອນຫຼວງຈຳກັງທຶນ	12,300	12,300	1	1	1	0	1,000	100	100%	100%	100%	100%	1	1
040	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີມະນຸດ ແກ້ວມະນຸດ ແກ້ວມະນຸດ	ມີມະນຸດ ແກ້ວມະນຸດ ແຂວງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ	ມີມະນຸດ	23,000	23,000	1	1	1	0	1,000	100	100%	100%	100%	100%	1	1
050	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ບໍລິຫານ ໂດຍບໍລິຫານ	ບໍລິຫານ ໂດຍບໍລິຫານ ແຂວງຫຼວງຈຳກັງທຶນ ເມືອງຫຼວງຈຳກັງທຶນ	ບໍລິຫານ	23,500	23,500	1	1	1	0	1,000	100	100%	100%	100%	100%	1	1

შენიშვნა N12 გუკუმუკლიანი და გრძელულიანი ფრანგული ვალუტებულებები

სტრონი	ვალუტებულებები	საწყისი ნომინა	საკვითი საკვით	ზრდა	საკვით	კლერ	საკვით	სამოლონ ნომინა
ს.კოდი	მოწლოვანი ფინანსური გუკუმუკლიანი 2-10-0000	3,763,892.74	-	3,278,075.26	3,504,324.57	259,568.22	3,278,075.26	სამოლონ ნომინა
010	მოწლოვანი ფინანსური ფაქტურული 2-12-1100	-	-	-	-	-	-	-
020	მოწლოვანი ფინანსური საბორისტი სამსრუტი 2-12-1110	-	-	-	-	-	-	-
030	მოწლოვანი ფინანსური საბორისტი სასტაციო 2-12-1120	-	-	-	-	-	-	-
040	მოწლოვანი ფინანსური საბორისტი სასტაციო სასტაციო 2-12-1130	-	-	-	-	-	-	-
050	მოწლოვანი ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-1210	-	-	-	-	-	-	-
060	მოწლოვანი ფინანსური ფაქტურული სასტაციო სასტაციო 2-12-1220	-	-	-	-	-	-	-
070	მოწლოვანი ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-11-1000	-	-	-	-	-	-	-
080	მოწლოვანი ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-11-2000	-	-	-	-	-	-	-
090	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2000	3,763,892.74	-	3,278,075.26	3,504,324.52	259,568.22	3,278,075.26	სამოლონ ნომინა
100	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2110	-	-	-	-	-	-	-
110	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2210	3,763,892.74	-	3,278,075.26	3,504,324.52	259,568.22	3,278,075.26	სამოლონ ნომინა
120	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2000	-	-	-	-	-	-	-
130	გრძელული ფინანსური არასტაციონური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2120	-	-	-	-	-	-	-
140	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-12-2220	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-20-0000	16,857,335.96	-	7,577,724.28	6,344,316.52	18,090,743.72	7,577,724.28	სამოლონ ნომინა
150	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-1000	16,857,335.96	-	-	-	-	6,344,316.52	18,090,743.72
160	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-1100	-	-	-	-	-	-	-
170	გრძელული ფინანსური საბორისტი ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-1200	16,857,335.96	-	-	-	-	6,344,316.52	18,090,743.72
180	გრძელული ფინანსური არასტაციონური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-2000	-	-	-	-	-	-	-
190	გრძელული ფინანსური არასტაციონური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-2100	-	-	-	-	-	-	-
200	გრძელული ფინანსური არასტაციონური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-22-2200	-	-	-	-	-	-	-
210	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-21-0000	-	-	-	-	-	-	-
220	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-21-1000	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელული ფინანსური ფაქტურული გუკუმუკლიანი 2-21-2000	-	-	-	-	-	-	-

სტრონი	სასუმან ზუღაშერულებების დასაულება	სუსტის პროცენტი%	სამოლონ დაფარვას თარიღი	სამოლონ
ს.კოდი				
010				
020				
030				
040				

შენიშვნა N13 კრედიტორული დაფალანაწები, ანარიცები და სრა კალდებულებები

N13a		N13b	
სტრუქტური ს კოდი	დასახულება	სტრუქტური ს კოდი	საპარავო სტრუქტური ნაშთი
010	მისამართი კრედიტორული დაფალანაწები 2-13-0000		წინა სამაგისტროში პერიოდის სტრუქტური ნაშთი 2,082,155.95
020	სასაზღვრო ლპრესტიტორული დაფალანაწები 2-13-1000	6,816,417.93 (0.00)	-
030	გადასახდებით წარმოქმნილი მოკლებიანი (მოდინიარე) კრედიტული დაფალანაწები 2-13-2000	251,276.08	169,138.38
040	თანამშრომლებით და სტაციურული დაფალანაწები 2-13-3000	4,584.86	4,066.13
050	მომზადელური დანამრავლით წილმოწმინდით ვალდებულებები * 2-13-3900	-	-
060	საწყოლისა და მომზადების მოწოდებული დაფალანაწები კრედიტული მოკლებიანი კრედიტული	494,917.22	296,096.36
070	დაგვლიანებული აუტოვეზის მოწოდებული მოკლებიანი კრედიტული	5,974,646.20	1,542,639.85
080	სადასახლელი პრივატი 2-13-5000	53,480.85	67,820.51
090	სხვა მოკლებდან (მიმდინარე) კრედიტული დაფალანაწები 2-13-9000	37,512.72	2,394.72
100	სხვა მისამართი მიმდინარე კრედიტულები (2-15-0000)	406,082.18	640,847.59
110	აუტოსალი მილიული მოწოდებული შემთხვევები 2-15-1000	406,082.18	640,847.59
110	მოკლებდანი (მიმდინარე) ავანსად მილული საგადასადა ტერმინები 2-15-1100	-	-
120	მოკლებდანი (მიმდინარე) ავანსად მილული არასაგადასახადო შემთხვები 2-15-1200	406,082.18	640,847.59
130	მოკლებდანი (მიმდინარე) ავანსად მილული იჯარსებული შემთხვები 2-15-1210	266,708.21	249,877.78
140	ოპერატორის შემთხვევები 2-15-1220	-	-
150	მოკლებდანი (მიმდინარე) ავანსად მილული სხვა არასაგადასახადო შემთხვები 2-15-1230	139,373.97	390,969.81
160	მილული დანანი (მიმდინარე) კრაფტულადი კადატებულებები არასაგადასახადო აუტოვეზის მილული 2-15-2100	-	-
170	შესრულებული მოკლებდა შედეგად გასაცემით წარმოშობილი მოკლებდანი მიმდინარე გალავალი გალავალი 2-15-3000	-	-
180	მილული დანანი (მიმდინარე) არასაგადასახადო იანგაცელებით იანგაცელებით	-	-
200	კრედიტულები დაპრიტინით 2-16-0000	8,373.00	196.43
210	კვლეულები ლპრესტიტორული აუტოვეზის განვითარებით 2-16-1000	8,373.00	-
220	კვლეულების მიმდინარე უკარისის განვითარები 2-16-2000	-	196.43
230	სარტყელი ფლობით 2-16-3000	-	-
240	კრედიტულები ამონტით და სრა ჰავიტულით 2-17-0000	-	-
250	გამოკლებით ამონტით და სრა ჰავიტულით 2-26-0000	43,025.00	-
260	საწყოლისა და მომზადების მოწოდებული დაფალანაწები კრედიტული დაგვლიანება 2-26-1000	-	-
270	დაგვლიანება 2-26-2000	-	-
280	სხვა გრძელვაზონ აუტოვეზის დაფალანაწები 2-26-5000	43,025.00	-

N13b

N13b		სანაცვლებელი პროცედური	
სტრუქტური ს კოდი	დასახულება	სულ მარიტუში	მარიტუში 2**
010	მოკლებდან ამარიტუში	-	-
020	საჭირო ნაშთი	-	-
030	ანარიცებული ზრდა	-	-
040	წინა ანარიცებული უკარისი	-	-
050	სამოლონი ნაშთი	-	-
060	საჭირო ნაშთი	-	-
070	ანარიცებული ზრდა	-	-
080	ანარიცებული უკარისი	-	-
090	წინა ანარიცებული უკარისი	-	-
100	სამოლონი ნაშთი	-	-

სანაცვლებელი პროცედური

ପ୍ରକାଶିତ ପଦ୍ଧତିରେ ମହାନୀତିକାରୀ ଏବଂ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ ଆମରିତରେ ପାଇଲାମା

କେବେଳ ପାଦମରିତରେ ନାହିଁ, ଏବେଳାଟିକିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

145

N14 8 ଶରୀମାନକୁଳ୍ପରିଯାତ୍ମକ ବାହାନ୍ତିକିତା						
କାନ୍ଦିଗାଲେଖନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କର୍ତ୍ତାଙ୍କରଙ୍କ ବାହାନ୍ତିକିତା କାନ୍ଦିଗାଲେଖନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକିତା				ବ୍ୟାପକ ବାହାନ୍ତିକିତା କାନ୍ଦିଗାଲେଖନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକିତା		
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ର	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ
010	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-0000	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ	ଧୂମର୍ବଳୀ
020	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-0000	-	-	727,581.80	732,081.80	29,687.00
030	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-0000	-	-	-	512,372.49	542,059.49
040	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-1300	-	-	507,582.80	512,082.80	-
050	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-1300	-	-	219,999.00	219,999.00	282,217.49
060	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-31-1300	-	-	-	259,842.00	259,842.00
070	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-0000	2,334.00	4,713,937.71	8,247,905.00	9,178.00	39,831.00
080	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-0000	-	-	-	8,257,083.00	219,991.00
090	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-0000	-	-	-	-	-
100	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-1300	2,334.00	4,103,243.63	8,247,905.00	9,178.00	83,213,242.38
110	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-1300	-	-	-	8,257,083.00	83,213,242.38
120	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-1300	2,334.00	4,105,577.63	8,247,905.00	9,178.00	78,371,309.22
130	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4-32-1300	2,334.00	4,711,603.71	4,841,933.16	4,841,933.16	78,371,309.22

卷之三

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერატორიდან					
სტრიქ ონის	დასახელება	სანგარიშებით პერიოდის ზრუნვა	სანგარიშებით პერიოდის ზრუნვა	საბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები
კოდი					
010	შემოსავლები საკუთრებითან 4-41-0000	5,422,495.16	96,703.07	5,519,198.23	6,918,952.60
020	საპროცენტო შემოსავლები 4-41-1000	3,601,841.60	-	3,601,841.60	5,208,100.31
030	დივიდენდინიდან შემოსავლები 4-41-2000	-	-	-	602,383.00
040	რენტიდან შემოსავლები 4-41-3000	1,820,653.56	96,703.07	1,917,356.63	1,108,469.29
050	შემოსავლები საქანლისა და მომსახურების გაყიდვებითან 4-42-0000	902,138.82	2,710,109.30	3,612,248.12	7,872,868.19
060	საქანლის გაყიდვებითან შემოსავლები 4-42-1000	16,600.00	1,672.46	18,272.46	949,852.76
070	მომსახურების განვითარებან შემოსავლები 4-42-1000	885,538.82	2,708,436.84	3,593,975.66	6,923,015.43
080		-	-	-	-
090	სხვა	6,324,633.98	2,806,812.37	9,131,446.35	14,791,820.79

შენიშვნა N15 გრძელებულივადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვითან მიღებული შემოსავალი					
სტრიქ ონის	დასახელება	სანგარიშებით პერიოდის ზრუნვა	სანგარიშებით პერიოდის ზრუნვა	საბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები
კოდი					
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვითან მიღებული	20,398,017.13	-	20,398,017.13	-
020	შემოსავლი პირითადი აქტივების გაყიდვითან მიღებული	-	-	-	-
030	საინვესტიციო ქრენების გაყიდვითან მიღებული	-	-	-	-
040	შემოსავალი არამატერიალური აქტივების გაყიდვითან მიღებული	-	-	-	-
050	სხვა გრძელებულივადიანი არაფინანსური აქტივების	20,398,017.13	-	20,398,017.13	-

შენიშვნა N16 საქვთო(უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ლირებულების შემცირების ხარჯები და უცუდალარებით შემოსავლები		საანგარიშებო პერიოდის ზრუნვა		წინა საანგარიშებო პერიოდის ზრუნვა	
სტრუქტურის კოდი	დასახულება	საბაზულო სახსრები	არასაბაზულო სახსრები	სულ	
საქვთო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ლირებულების შემცირების უარყოფასურებით შემცირები 4-90-0000					
010	საქვთო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-91-0000	-	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით	-	-	-	-
030	წარმოქმნილი შემოსავლები 4-92-0000 ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-93-0000	-	-	-	-
040	სანვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-94-0000	-	-	-	-
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-95-0000	-	-	-	-
060	შეჯავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურებით	-	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით	-	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-98-0000	-	-	-	-
090	სულ საქვთო მოთხოვნების/გაუფასურების/ლირებულების შემცირების უარყოფასურებით შემცირები 5-90-0000	-	-	-	-
100	საქვთო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები 5-91-0000	-	-	-	-
110	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-92-0000	-	-	-	-
120	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-93-0000	37,125.04	-	37,125.04	1,568.00
130	საინკლუზიური ტენინგის გაუფასურების ხარჯები 5-94-0000	-	-	-	-
140	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-95-0000	-	-	-	-
150	შეჯავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-96-0000	-	-	-	-
160	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-97-0000	-	-	-	-
170	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-98-0000	-	-	-	-
180	სულ საქვთო მოთხოვნების/გაუფასურების/ლირებულების შემცირების სარჯები 37,125.04	-	37,125.04	-	1,568.00

N17.5

N1

N172

N17 ဃ				
လုပ်နည်းလုပ်	အသာဆေးလုပ်	အကျဉ်းချုပ်လုပ်	ပြောင်းလဲလုပ်	ပို့ဆောင်ရေးလုပ်
ဆရာတေသနလုပ် 5-33-0000	4,002,241.13	-	4,002,241.13	3,296,368.75
ပုဂ္ဂန်စံနည်းလုပ် 5-33-1000	3,876,629.46	-	3,876,629.46	3,296,368.75
ကျောက်စွမ်းလုပ် 5-33-2000	125,611.67	-	125,611.67	-
ကျောက်စွမ်းလုပ် 5-34-0000	2,096,797.98	-	2,096,797.98	186,799.00
သယ်ယူစွမ်းလုပ် 5-34-1000	2,096,797.98	-	2,096,797.98	186,799.00
ကျောက်စွမ်းလုပ် 5-34-2000	-	-	-	-
ဒေဝါယာလုပ် 5-34-2000	3,519,032.00	-	3,519,032.00	2,097,664.00
အကျဉ်းချုပ်လုပ်	9,618,071.11	-	9,618,071.11	5,580,831.75

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები				
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
სხვადასხვა შემოსავლები				
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-0000	3,327,644.26	-	3,327,644.26
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მოუწოდი მოგება 4-81-1000	1,023.84	-	1,023.84
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მოგება 4-81-2000	3,326,620.42	-	3,326,620.42
040	ვლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება 4-82-0000	438,151.41	38,034.75	476,186.16
050	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან მიღებული სხვა მოგება 4-82-1000	37,305.26	38,034.75	75,340.01
060	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობიდან მოუწოდი მოგება 4-82-3000	400,846.15	-	400,846.15
070	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	3,765,795.67	38,034.75	3,803,830.42
სხვადასხვა ხარჯები				
080	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-0000	148,961.56	2,751.00	151,712.56
090	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-1000	146,534.81	2,751.00	149,285.81
100	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-2000	2,426.75	-	2,426.75
110	ვლობის შედეგად წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-0000	737,647.45	30,437.36	768,084.81
120	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-1000 კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობიდან	457,961.34	30,437.36	488,398.70
130	წარმოქმნილი ზარალი 5-82-3000	279,686.11	-	279,686.11
140	სულ სხვადასხვა ხარჯები	886,609.01	33,188.36	919,797.37
				36,564,606.81

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან *			
სტრიქონის კლდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშებით შერთობის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისაგან საშემოსავლო გადასახადი	273,404,147.64	237,232,668.25
020	კორპორაციული და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქანების გადასახადი	-	-
040	დღი	-	-
050	აცცობი	-	-
060	საჩაული და იმპორტის მოსაკრებულები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	273,404,147.64	237,232,668.25

* ივსება შესაბამისი ერთულების მიერ

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯრება (შედარება) ნატელთან // დეფიციტთან)

*

სტრიქნის კოდი	დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის სულ
010	ნამუში / დეფიციტი (+/-)	18,911,687.99
020	არაფულები მოძრაობები (კორენტიზები) დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)* *	(2,935,588.80) 13,109,064.65
030	ცვეთა (+)	
040	ამორტიზაცია (+)	649,685.61
050	წლის გაფასურების/ლირბულების შემდორების/საჭირო მოთხოვნების ხარჯი (+)	37,125.04
060	კრედიტორლი დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	110,515.22
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	
080	სხვა მიმღინარევალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	4,021,855.66
090	წლის გაფასურების დირბულების შემცირების/საჭირო მოთხოვნების ხარჯის უკუჩატარებით შემოსავალი (-)	
100	გრძელვალინი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	(17,059,860.83)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	
120	დეპიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	16,592,086.00
130	სხვა მიმღინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/-)	
140	სხვა არაფულადი ოპერატორით ზრდა/კლება (-/+)	19,205,758.19
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	(666,252.80)
160	მიღებული პროცენტი და დაფინანსდი (+) ****	3,601,841.60
170	წმინდა ფულადი სახსრები სოფერაციო საჭმიანებებიდან	36,666,229.54

სტრიქნის კოდი	დასახელება	წინა სულ
010	ნამუში / დეფიციტი (+/-)	575,833,199.31
020	არაფულები მოძრაობები (კორენტიზები) დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)* *	(4,492,741.09)
030	ცვეთა (+)	18,434,532.42
040	ამორტიზაცია (+)	391,646.88
050	წლის გაფასურების/ლირბულების შემდორების/საჭირო მოთხოვნების ხარჯი (+)	1,568.00
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	
080	სხვა მიმღინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	
090	წლის გაფასურების დირბულების შემცირების/საჭირო მოთხოვნების ხარჯის უკუჩატარებით შემოსავალი (-)	
100	გრძელვალინი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	
120	დეპიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	
130	სხვა მიმღინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/+)	14,663,025.02
140	სხვა არაფულადი ოპერატორით ზრდა/კლება (-/+)	(715,359.22)
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	
160	მიღებული პროცენტი და დაფინანსდი (+) ****	5,810,483.31
170	წმინდა ფულადი სახსრები სოფერაციო საჭმიანებიდან	34,093,155.32

46. *Chlorophytum comosum* (L.) Willd. ex Willd. subsp. *comosum* (L.) Willd. ex Willd. (Liliaceae)

卷之三

ପ୍ରକାଶକ ପରିଷଦୀ ମହାନ୍ତିର ପରିଷଦୀ ମହାନ୍ତିର ପରିଷଦୀ ମହାନ୍ତିର

卷之三

ଯେବେଳେଷେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିଏକ୍ସାର୍ଟ୍‌ମ୍ବାର୍କ୍‌ରେ ପାଇଲା ଏହା ଅଧିକତଥରେ ପାଇଲା ଅଧିକତଥରେ ଅଣ୍ଡାମାନ୍‌ଦୀପିକା ଏବଂ ଶାଖାକାରୀଙ୍କ ପାଇଲା ଏହା ଅଧିକତଥରେ ପାଇଲା ଏହା ଅଧିକତଥରେ ଅଣ୍ଡାମାନ୍‌ଦୀପିକା ଏବଂ ଶାଖାକାରୀଙ୍କ

720 740 00

36.159.573.95

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ପଦରୂପ ଓ ଜୀବନରେ ଏହାକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆମେ ଯାହାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ

କାନ୍ଦିଲାରେ ପାଇଁ ଏହାରେ କାନ୍ଦିଲାରେ ପାଇଁ ଏହାରେ କାନ୍ଦିଲାରେ ପାଇଁ

မာရမန်လွှာစုရပ်တော်ဝင်ရေးဝန်ကြီးချုပ်

— ပြည်သူ့အမျိုးသမားများ၏အကြောင်းအရာများ၊ အနေအထားများ၊ အနေအထားများ၏အကြောင်းအရာများ၊

36,159,573.95

ଏହା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପଦରେ ଯାଇଲୁ କିମ୍ବା ଏହାରେ ଯାଇଲୁ କିମ୍ବା ଏହାରେ ଯାଇଲୁ କିମ୍ବା

သုတေသနများကို ပြန်လည်ဖော်လုပ်ရန် အောင် အဆင့်မြင် ပြန်လည်ဖော်လုပ်ရန်

ମହାବିଦ୍ୟାଳେ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦ କରିବାକୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦ କରିବାକୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦ କରିବାକୁ

ମିଶ୍ରଯୁଦ୍ୟରେ କାହାରୁ ପାଇଁ କାହାରୁ ଲାଗୁ ହେବାରୁ ନାହିଁ

အောင်ကြပါစွာ ရှုရွှေမျှတော်ထွေနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

ნახვავისებური კლასიფიკაციის მიზანით

ପ୍ରତିବିରାଳଙ୍କୁ ଯାହାରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦେଖିଲୁ ଏହାରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦେଖିଲୁ

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა №1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის,, შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრი №424 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანხორციელების წესის შესახებ“ და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მომრაობის შესახებ ანგარიშგება;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;

სსბასს 5 – ნახესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები

სსბასს 13 – იჯარა;

სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;

სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;

სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;

სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;

სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);

სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;

სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება

სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;

სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში არ გამოყენებულა.

ანგარიშგების თაღირისთვის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ დაწესებულებებში დასრულებული იყო ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვენტარიზაცია.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს ავტონომიური რესპუბლიკის სახელისუფლებო ორგანოების ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ.ეს ინფორმაციებია:

ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;

ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

გ) ინფორმაცია, რომელის საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს საბიუჯეტო დაწესებულების ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;

დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტურობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;

- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

საბიუჯეტო დაწესებულებების მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, მომზადებულია სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად გარდამავალი პერიოდის სსბასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზნის მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

ავტონომიური რესპუბლიკის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, აკისრია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - სახაზინო სამსახურს.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე -მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - ავტონომიური რესპუბლიკის სახელისუფლებო ორგანოების მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ სსიპ-ს და ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ); კონსოლიდირებული, სსიპ-ს და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი პრინციპით, ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მხარჯავი დაწესებულების სისტემის შიგნით (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში / კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

საბიუჯეტოს დაწესებულებები ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს სსბასს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე.

ავტონომიური რესპუბლიკის ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგენებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება

დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე, ანგარიშგებაში მოცემული თითოეული ერთეული მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- (ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- (გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- (ჟ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული არ არის შენიშვნა #20 აღნიშნული შნიშვნის შევსება ტექნიკურად ვერ მოხერხდა.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, რესპუბლიკის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, რესპუბლიკის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

- ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და
- ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახსნელად, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით, დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების

ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, ავტონომიური რესპუბლიკის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ავტონომიური რესპუბლიკის მხარჯავი დაწესებულებების მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მხარჯავი დაწესებულებების კონტროლირებული ერთეულების მიერ, თავისი სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისფლების მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და

- ავტონომიური რესპუბლიკის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრების აღიარების საფუძვლად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

-საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

-სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორიცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომსდარ ცვლილებად.

ასევე წინა საანგარიშო პერიოდში დეპოზიტებით ვალდებულების კატეგორიაში რიცხული ბიუჯეტის გარდამავალი ნაშთი დაკორექტირებულია გაზრდილია კაპიტალი ვალდებულების ანულირებით. გარდამავალი ნაშთი ასახულია ისე როგორც ბიუჯეტის შემოსავლების აღიარებით წარმოქმნილი გაუხარჯავი ფულადი სახსრები.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის საბიუჯეტო სახსრების ნაწილში. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. ავტონომიური რესპუბლიკის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმოანობას, რესპუბლიკური პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

საბიუჯეტო დაწესებულებები სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მაკონტროლებელი ერთეულის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები და წინა პერიოდე(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები -ის. დანართი ცხრილი 1

4. წინა პერიოდე(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

5. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამუდავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კუთვნილი, როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. მოცემულია ასევე ნაშთი სავალუტო ანგარიშებზე.

არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - სსიპ და ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით სახაზინო სამსახურის მიმართ და ხაზინის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება სსიპ სა და ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია აჭარის სახაზინო სამსახურის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები ავტონომიას არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებად არ აღირიცხება.

ავტონომიური რესპუბლიკის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა- თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამუდავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები ავტონომიას არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საბიუჯეტო ორგანიზაცია აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები**, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საეჭვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. თუ მხარჯავმა დაწესებულებამ მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და ასახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში.

საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით ავტონომიური რესპუბლიკის საბიუჯეტო ორგანიზაციებს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ ავტონომიური რესპუბლიკაში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამუდავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას ორგანიზაციები აწარმოებს სსხასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი წელი გადით ხდება მათი გამოყენება.

მხარჯავი დაწესებულებები მარაგს აღიარებენ იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. საჯარო სექტორიდან მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებულია საანგარიშო პერიოდში. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ განსაზღვრულა, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით, აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული წეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმოანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავალის აღიარება.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მხარჯავი დაწესებულებები იყენებენ მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს - ინდივიდუალური აღრიცხვის, როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე - საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. მხარჯავი დაწესებულებები ახდენენ მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოკემედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარ გადახდებზე მოქმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგურების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკირების შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკივიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარებულია სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია როგორც ზარალი ხარჯის ანგარიშზე.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო

(საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხების აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების მიერ არ გაიცემა.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ძირითად აქტივების აღრიცხულია სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მხარჯავი დაწესებულებები ყველა ძირითად აქტივს აღიარებენ იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით.

თვითლირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა მირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. ავტონომიური ორგანიზაციის საბიუჯეტო დაწესებულებები სარგებლობები ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და მირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული მირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად.

მირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული მირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა ორგანიზაციის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების ან არსებობის გამო ან ხარჯისარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, მირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითლირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მხარჯავი დაწესებულებები მირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებენ არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებენ ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება მირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირთადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითლირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და ავტონომიური რესპუბლიკის მხარჯავი დაწესებულებები ყველა მირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფენ გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითლირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

ორგანიზაციები ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი საბიუჯეტო ორგანიზაციას ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით. საანგარიშო პერიოდში გრანტის სახით გასული ძირითადი აქტივები, ასახულია კაპიტალური გრანტის ხარჯებში.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითდირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მემკვიდროებით აქტივები არ არის აღიარებული.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას საბიუჯეტო ორგანიზაციები ატარებენ წელიწადში ერთხელ (გარდა უმრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შედეგების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამუდავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსისტირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღრიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და

პირობები განსაზღვრულია **სსბასს 17 -ძირითადი აქტივების**, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. მხარჯავი დაწესებულებების მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯების ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარების საფუძველია ვალდებულების აღიარება იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12 დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჯღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება ავტონომიური რესპუბლიკის სახელისუფლებო ორგანოებს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიჩებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჯღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება **სსბასს 19 - ანარიცხები**, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას ორგანიზაციები აღიარებენ სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვა. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული

დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, გათვალისწინებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნა - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშებას, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითდირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებელი მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბას მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშების თარღისთვის; ხოლო სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად გათვალისწინებულია სსბასს განსაზრული კრიტერიუმები, რომლის

მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

- ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);
- ბ. კანონმდებლობა;
- გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტის ახდენს სსჩასს **19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, საფუძველზე**.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- ორაგნიზაციას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;
- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის სამედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ორგანიზაციის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის სამედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებელის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, ასახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების სამედოდ შეფასებისთვის, ორგანიზაციები იყენებენ წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მეღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

პირობითი ვალდებულება არის: ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება

ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარებს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინადან ნაკლებად სავარუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები ავტონომიური რესპუბლიკის მხარჯავ დაწესებულებებს არ ერიცხებათ.

მხარჯავ დაწესებულებებს სსპას 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამუდავნება

მხარჯავი დაწესებულებები არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსპას 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. ავტონომიური რესპუბლიკას აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

- ა. გადასახადები
- ბ. გრანტები
- გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები
- დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - სახაზინო სამსახურის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით.

გრანტების სახით მხარჯავი დაწესებულებები საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქვთ შემოსავლები არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამონაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა ორგანიზაციებს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, ორგანიზაციების მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონიმიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით ორგანიზაციას გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები.

შემოსავალი მიეკუთვნება პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტებლოები, აღირიცხება მხარჯავი დაწესებულებების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით ინფორმაციის გამუღავნება

გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსჩასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. სსიპ და ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა აღერთის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ავტონომიის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მხარჯავი დაწესებულებები ითვალისწინებენ სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

- ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედო არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავალებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები ფორმდება მხოლოდ ადმინისტრირების მიზნებისთვის, შემოსავლის მიღებაზე უფლებების განმსზღვრელი კი კანონმდებლობაა).

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედო შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, ორგანიზაციებს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედო შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშებო თვის თარიღი, როცა შესაბამის საბიუჯეტო დაწესებულებას წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, შესაბამისი ერთეული კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით.

საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სსბასს **12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას და ერთეულის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება

მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ ერთეულის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ ავტონომიური რესპუბლიკის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა., წესები,** პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი უმეტესწილად დარიცხვის მეთოდით აღიარდება. გარდამავალ პერიოდში სრული დარიცხვის მეთოდის გამოყენება მოხდება ეტაპობრივად, გაფორმებული ხელშეკრულებების ინვენტარიზაციის და პირობების შეფასების შესაბამისად.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის ერთეულების მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, ერთეულების მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან.

დაკავშირებით ინფორმაციის გამუღავნება

ერთეულების მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოივაცს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მოწეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/დირექტულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- ერთეულის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

ერთეული ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;

ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

ხარჯების კლასიფიკირების და აღრიცხვა-ანგარიშებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, ერთეული იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიკირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკირებით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღარულებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

ერთეულის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონლი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა.მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს ერთეული იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. ერთეულის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების სამედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხემება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების

აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ევივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგნის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, ავონომიური რესპუბლიკის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სტაციარანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუწედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხვის და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის.

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში აჭარის სახაზინო სამსახურის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ ასახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საეჭვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიცო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა

ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტოიური თანხების შედარების ანგარიშგება ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების სესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.